

System raketowy 9K72 "Elbrus"; ("Scud-B")

Kolekcja:	Artyleria i rakiety (modele 1/35)
Muzeum:	MMM - Muzeum Militariów Misiaczka
Właściciel:	TeddyBear

Stan eksponatu: Bardzo dobry

Opis: W latach 1958–1960 w biurze konstrukcyjnym SKB-385 (główny konstruktor W. P. Makiejew) opracowano pocisk raketowy R-17. Do uzbrojenia Armii Radzieckiej przyjęto go w 1961 pod oznaczeniem wojskowym 8K14. Produkcję seryjną podjęły Wotkińskie Zakłady Budowy Maszyn. W rakietach można było stosować głowice konwencjonalne, nuklearne (do 70 kT) lub chemiczne (z ładunkiem substancji VX, paraliżującej układ nerwowy). Jako nośnik/wyrzutnię przyjęto początkowo gąsienicowy pojazd 2P19, lecz od roku 1967 zastąpiono go ośmiokołowym pojazdem 9P117 (na podwoziu MAZ-543), produkowanym w Pietropawłowskiej Fabryce Maszyn Ciężkich. Cały zestaw (nośnik/wyrzutnia plus pocisk raketowy) otrzymał nazwę 9K72 i kryptonim "Elbrus". W kodzie NATO natomiast nadano mu oznaczenie SS-1c "Scud-B". Systemy 9K72 znalazły się na uzbrojeniu wszystkich państw Układu Warszawskiego oraz licznych "krajów zaprzyjaźnionych". Do roku 1987, w którym zakończono produkcję, wyprodukowano około 7 000 zestawów. Użyte bojowo w licznych konfliktach, największą sławę zdobyły w roku 1991 w trakcie operacji "Pustynna Tarcza" / "Pustynna Burza", kiedy Irak wystrzelił blisko 90 pocisków w kierunku Arabii Saudyjskiej oraz Izraela. Doszło wówczas do swoistego pojedynku między "Scudami", a systemami przeciwrakietowymi "Patriot".

Wyrzutnie i pociski oraz ich klony znajdują się do dziś na uzbrojeniu wojsk kilkunastu krajów (głównie azjatyckich i afrykańskich).

W Ludowym Wojsku Polskim system 9K72 wszedł na uzbrojenie czterech Brygad Rakiet Operacyjno-Taktycznych: 2, 3, 18 i 32. Łącznie w LWP eksploatowano około 30 zestawów (prawdopodobnie 34). Głowice nuklearne do tych rakiet znajdowały się w magazynach Armii Radzieckiej i miały być wydane polskim jednostkom dopiero w przypadku wojny. Zestawy wycofano z uzbrojenia Wojska Polskiego w latach dziewięćdziesiątych XX wieku.

Ciekawostka: z uwagi na wielkość i kształt pojazdu z rakieta, żołnierze Armii Radzieckiej nadali mu nieoficjalną nazwę "Kaszalot".

W kolekcji: zestaw 9K72 używany w LWP.
Model w skali 1/35, zestaw Dragon